

R O M Â N I A

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România

Telefon: (+40-21) 414-2121 Fax: (+40-21) 315-9164

4 mai 2017

COMUNICAT DE PRESĂ

În ziua de 4 mai 2017, Plenul Curții Constituționale, învestit în temeiul art.146 lit.d) din Constituția României, al art.11 alin.(1) lit.d), al art.29 și al art. 32 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a luat în dezbateră următoarele excepții de neconstituționalitate:

I. Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor *281 alin.(1) din Codul de procedură penală*, care au următorul cuprins: „(1) *Determină întotdeauna aplicarea nulității încălcarea dispozițiilor privind:*

a) compunerea completului de judecată;

b) competența materială și competența personală a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente;

c) publicitatea ședinței de judecată;

d) participarea procurorului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii;

e) prezența suspectului sau a inculpatului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii;

f) asistarea de către avocat a suspectului sau a inculpatului, precum și a celorlalte părți, atunci când asistența este obligatorie.”

În urma deliberărilor, Curtea Constituțională, cu majoritate de voturi, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art.218 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură penală, care nu reglementează în categoria nulităților absolute încălcarea dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, este neconstituțională.

Curtea a reținut că, deși noua legislație procesual penală a operat unele modificări ale normelor ce guvernează urmărirea penală și, implicit, a competenței de realizare a acesteia, aceste modificări nu au determinat o diminuare a importanței acestei faze procesuale și nici a rolului pe care organul de urmărire penală îl ocupă în cadrul procesului penal. Astfel, nu există nicio justificare rezonabilă a eliminării din categoria nulităților absolute a nerespectării dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală.

Totodată, Curtea a constatat că reglementarea competențelor organelor judiciare este un element esențial ce decurge din principiul legalității, principiu ce se constituie într-o componentă a statului de drept.

Curtea a reținut că o regulă esențială a statului de drept este aceea că atribuțiile/competențele autorităților sunt definite prin lege. Principiul legalității presupune, în principal, că organele judiciare acționează în baza competenței pe care legiuitorul le-a conferit-o, iar, subsecvent, presupune că acestea trebuie să respecte atât dispozițiile de drept substanțial, cât și pe cele de drept procedural incidente, inclusiv normele de competență. În ceea ce privește legiuitorul, principiul legalității îl obligă pe acesta să reglementeze în mod clar competența organelor judiciare, pe de-o parte, dar și să adopte prevederi care să determine respectarea acesteia în practică, pe de altă parte. Aceasta deoarece implementarea adecvată a legislației poate fi obstrucționată prin absența unor remedii suficiente, precum și printr-o reglementare insuficientă sau selectivă a sancțiunilor relevante.

De asemenea, Curtea a constatat că dovedirea unei vătămări a drepturilor persoanei interesate prin nerespectarea de către organul de urmărire penală a dispozițiilor referitoare la competența după materie și după calitatea persoanei se transformă într-o probă greu de realizat de către cel interesat, ce presupune, în fapt, o veritabilă *probatio diabolica*. Acest fapt contravine dreptului la un proces echitabil.

Așa fiind, Curtea a constatat că, prin eliminarea din categoria nulităților absolute a nerespectării dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, legiuitorul nu și-a îndeplinit obligația ce decurge din respectarea principiului legalității – componentă a statului de drept, ceea ce contravine art.1 alin.(3) și (5) din Constituție.

Decizia este definitivă și general obligatorie și se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și instanței judecătorești care a sesizat Curtea Constituțională, respectiv Tribunalul Neamț– Secția penală.

II. Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.2 din Legea nr.90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, modificată și completată, excepție ridicată direct de Avocatul Poporului. Prevederile criticate au următorul conținut: *"Pot fi membri ai Guvernului persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară, se bucură de exercițiul drepturilor electorale, nu au suferit condamnări penale și nu se găsesc în unul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute în cartea I titlul IV din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare."*

În urma deliberărilor, Curtea Constituțională, cu majoritate de voturi, a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate formulată.

Pentru adoptarea acestei soluții, Curtea a constatat că, în esență, motivele invocate în sesizare constituie atât probleme de aplicare și interpretare a legii de către autoritățile publice competente, cât și aspecte de legiferare ce intră în competența Parlamentului.

Decizia este definitivă și general obligatorie și se comunică Avocatului Poporului.

Argumentele reținute în motivarea soluțiilor pronunțate de Plenul Curții Constituționale vor fi prezentate în cuprinsul deciziilor, care se vor publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

**Compartimentul Relații externe, relații cu presa și protocol
al Curții Constituționale**